

Katolícka cirkev bola za politikmi

Dokumentom, ktorý cirkev priniesla politickým stranám, chce naštartovať dialóg

Keď sme koncom januára tohto roku hovorili s predstaviteľmi cirkvi, prečo nepočuť ich hlas v čase krízy, po páde vlády a pri rastúcom množstve korupčných káuz typu Gorila, hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik tvrdil, že katolícka cirkev sa vyjadruje, „len ak ide o naozaj výnimočnú udalosť celospoločenského charakteru, inak by sa jej hlas stal všedným“. Nepriznal, že už v tom čase cirkev finišuje s prácami na zásadnom a rozsiahlom dokumente s názvom Katolícka cirkev a spoločnosť 2012 – 2016. Schválila ho 6. februára a následne s ním katolícki predstavitelia obišli všetky politické strany, zastúpené v parlamente – konkrétne Smer, SDKÚ, KDĽ, SaS, SNS, Most-Híd. Nevynechali ani OĽaNo Igora Matoviča.

Miešajú sa do politiky?

Kováčik to vysvetľuje tým, že materiál nebol určený pre laickú verejnosť. „Ide o odborný dokument, s ktorým naši zástupcovia prišli za stranami, aby prezentovali názor cirkvi.“ Vraví, že nejde o novinku, podobné stretnutia mali prebehnúť aj pred voľbami v roku 2010. „Je to pokus naštartovať kultúru dialógu, keďže ako cirkev chceme byť aktívnou zložkou spoločnosti. Odmietame, aby sme boli vnímaní ako paraziti, ktorí hovoria len o výdavkoch na cirkev, chceme otvárať aj nové témy. Právo na takýto krok hovorca KBS zdôvodňuje aj tým, že sčítanie ľudu v roku 2011 potvrdilo, že veriaci, najmä katolícki, stále tvoria významnú časť obyvateľstva. K rímskokatolíckej cirkvi sa prihlásilo 62 percent obyvateľstva, v porovnaní s rokom 2001 ich ubudlo 6,9 percenta. Keď dokument v polovici februára verejne publikoval portál webnoviny.sk, oprel sa doň denník Pravda s titulkom Cirkev sa opäť mieša do politiky. Voči údajnej manipulácii denníka následne ostro protestoval kresťanský portál postoy.sk. Autor Marián Sekeľák označil nadpis za budovateľský

z 50. rokov, obsah článku za urážlivý a tendenčný. Tých, čo sa na ňom podieľali, vyzval, aby sa ospravedlnili všetkým katolíkom. Vyjadril tiež názor, že v zmysle moderného slovníka možno aj cirkev považovať za lobistickú skupinu sui generis. „Ako taká má právo mať (aspoň raz za čas) prístup k držiteľom moci, aby im predostrela svoje názory.“ Podľa Kováčika všetky oslovené politické strany na dokument reagovali pozitívne, o dialóg s cirkvou prejavili záujem, liberálne zoskupenia nevynímajúc. Čo sa však v dokumente píše, že vzbudil až také emócie?

Život a rodina verus korupcia

Najskôr niekoľko čísel – celý materiál má 1486 slov. Tému podpora života a rodiny, ktorá sa vzhľadom na sekulárny charakter štátu zvykne označovať za kontroverznú, je ich venovaných 289, právnej úprave vzťahov medzi Slovenskom a Vatikánom 116, podpore trvalo udržateľného rozvoja 321. A hoci sa dokument venuje aj žiadosti o vyšetrenie korupčných káuz, slovo korupcia sa v rôznych podobách skloňuje len päťkrát. Kováčik v tom nevidí problém. „Je logické, že dominuje podpora života a rodiny, keďže ochrana života od počatia po prirodzenú smrť je pre nás dôležitá. Chceme, aby o tom vedel aj štát. Tento postoj totiž nie je otázkou demokracie či hlasovania v parlamente, ale zásadnou vecou, na ktorú cirkev nikdy nezmení svoj názor.“ Na poznámku, že aktuálne je dôležitejšou témou spoločnosti korupcia, hovorca reagoval, že by ju stačilo spomenúť len raz, ale zato dôrazne. „Tak sa aj stalo, náš postoj k nej sme formulovali jasne. Tu sa o korupcii zbytočne veľa hovorí, ale málo sa proti nej koná.“ Hoci viaceré formulácie v dokumente sprevádzajú slovíčka ako zakázať, regulovať, nepodporovať, nevytvárať a podobne, Kováčik vraví, že v žiadnom prípade nejde o taxatívne požiadavky cirkvi voči politikom, len o snahu ponúknuť témy a naštartovať dialóg. „Určite sme nešli cestou vydie-

rania či ultimát, ako nás v minulosti neraz obviňovali. Chceme iba, aby politici poznali názory cirkvi.“

Karol Sudor, SME 10/03/2012

Čo žiada cirkev

- zakázať zabíjanie nenarodených detí pri umelom potrate
- pripraviť ústavný zákon o ochrane manželstva
- regulovať prácu počas nediel, sviatkov a dní pracovného pokoja
- nepodporovať nemorálne sexuálne správanie, financovanie potratov a antikoncepcie
- zvýšiť informovanosť o škodlivosti antikoncepcie na obaloch
- zakázať voľný predaj prípravkov spôsobujúcich potrat v ranom štádiu tehotenstva
- pripraviť také znenie zmluvy o výhrade svedomia, aby bola akceptovateľná verejnosťou i naprieč politickým spektrom
- nediskriminovať cirkevné školy oproti štátnym v prístupe k verejným financiám
- chcu slobodný výber poskytovateľa sociálnej služby klientom, zjednodušenie procesu financovania
- zabezpečiť rovnocenné financovanie cirkevných zdravotníckych zariadení, najmä hospicov
- umožniť poskytovanie sociálnych služieb v domácnostiach, kde je lacnejšie

Benedikt XVI. o manželstve

Pápež Benedikt XVI. včera kritizoval „silné politické a kultúrne prúdy“, ktoré usilujú o uzákonenie homosexuálnych manželstiev v USA. „Pohlavné rozdiely nemožno pri definícii manželstva odmietnuť ako nepodstatné,“ vyhlásil vo Vatikáne počas stretnutia so skupinou biskupov zo štátov amerického Stredozápadu. Podľa Benedikta XVI. je potrebné chrániť tradičnú rodinu a manželstvo pred všetkými snahami o ich dezinterpretáciu.

PETER DODEK, Šport 10/03/2012

Stručne

Britskí katolíci vystupňovali v nedeľu kampaň proti návrhu zákona, ktorý umožní sobáš ľuď rovnakého pohlavia. Najvyšší predstavitelia rímskokatolíckej cirkvi v Anglicku a Walese, arcibiskup z Westminsteru Vincent Nichols a arcibiskup z Southwarku Peter Smith napísali veriacim list, ktorý v nedeľu prečítali v 2500 kostoloch. **JÁN FELIX, Šport, 12.3.2012**

Do Nigérie prišla vraždiť al-Káida

Boko Haram bolo naskôr radikálne, -no nenásilné hnutie. Potom sa spojilo s al-Káidou. Keď pred desiatimi rokmi vzniklo hnutie Boko Haram, išlo síce o fundamentalistov žiadajúcich zákaz západného učenia na severe Nigérie, ale v podstate nenásilných. Zmenilo sa to až v roku 2009, keď vodcu hnutia Muhammáda Jusúfa polícia umučila na smrť. Boko Haram spustilo niečo, čo Nigéria dovtedy nepoznala – samovražedné útoky. Proti vláde, policii, kresťanom aj OSN. Pri útokoch na kostoly na Vianoce minulého roka zomrelo 41 ľudí, v januári dvesto. Spolu zabili viac ako 900 ľudí. Pred viac ako rokom hnutie Boko Haram začalo spolupracovať s al-Káidou, presnejšie s jej odnožou v severnej Afrike. Tá aj teraz drží asi dvanásť rukojemníkov, väčšinou Francúzov a Talianov. **(mak)**

SME 10/03/2012

Výstava Bratislavské kostoly

Rasťo Iliev, moderátor TVBA: „Primátor Bratislavy Milan Ftáčnik dnes na pôde Slovenského inštitútu v Budapešti spoločne s jeho riaditeľkou Janou Tomkovou slávnostne otvoril výstavu grafik Bratislavské kostoly. Na otvorenie nechýbal primátor maďarskej metropoly István Tarlós. Obaja primátori rokovali aj o aktívnej spolupráce Bratislavy a Budapešti v oblastiach ako je kultúra či rozvoj cestovného ruchu. Výstavu Bratislavské kostoly môžete vidieť aj vy v priestoroch Slovenského inštitútu v Budapešti do 7. mája.“

TV Bratislava, 12/03/2012

Vatikán by mohol byť „práčkou“

Vatikán, malý štát, zato s veľkým dosahom, hlavne a veriacich. Napadlo by vám, že tento maličký štát v štáte môže byť podozrivý z prania špinavých peňazí? Kto by mal v centre katolíckej cirkvi robiť nelegálne kšefty nám priblíži Juraj Hajdin: „Zabudnite na rôzne konšpiračné teórie, na filmy či knihy, v ktorých sa odohráva fiktívny príbeh na pôde Svätej stolice. Podľa americkej vlády by tieto fakty mali byť pravdivé. Vatikán je v druhej z troch skupín, do ktorých krajiny sveta rozdelila výročná správa stratégie medzinárodnej kontroly narkotík. Rovnako riziková je podľa Američanov aj naša krajina, alebo napríklad Česko. Vatikán Američania hodnotili prvýkrát. Cez jeho banku maj pre-

tekať veľké peniaze. Začiatkom minulého roka najmenší štát sveta po storočiach tajností o tom, ako používa peniaze, predstavil reformu spravovania svojich financií. Tá prichádza po tom, ako vaticánskej banke zmrazili 23 miliónov eur na účte pre podozrenia z prania špinavých peňazí. Na Vatikán sa sústredili aj hackeri skupiny Anonymous. Ich talianska vetva odstavila internetovú stránku Svätej stolice a zdôvodnila to korupciou cirkvi, ale aj hriechmi minulosti ako je predávanie odpustkov či upaľovanie neveriacich. Toto nie je útok proti kresťanstvu, ani proti veriacim na celom svete, ale proti skorumpovanej rímskokatolíckej cirkvi. To sa píše vo vyhlásení.“

TV JOJ, 09/03/2012

Kostol má novú korunu, hodiny aj organ

To je história! Dóm svätého Martina v Bratislave už 560 rokov slúži verejnosti. Presne 10. marca 1452 ho posvätil ostrihomský generálny vikár a pomocný biskup Gregor. Čím si odvtedy chrám prešiel a aké tajomstvá skrýva?

Katedrálnej chrám bratislavskej arcidiecézy začali na Rudnayo- vom námestí stavať začiatkom 14. storočia. V období rokov 1563 až 1830 bol hlavným korunovačným chrámom Uhorska. Múry kostola pamätajú devätnásť korunovácií kráľov a ich manželiek, medzi nimi aj Máriu Teréziu. V posledných dvoch rokoch prešla katedrála rekonštrukciou veže a pozlátenej koruny. Dostala aj novú fasádu i organ. V chráme, ktorý je od roku 1990 národnou kultúrnou pamiatkou, sa dnes slúžia omše, usporadúvajú koncerty a je aj vyhľadávanou zastávkou turistov. Od pondelka do soboty tu môžete prísť na omšu dvakrát – o 8. a 12. hodine. V nedeľu slúžia o 7.45 omšu v nemčine, o 9. hodine v latinčine a o 10.30, 12. a 17. hodine aj v slovenčine. Návštevníkom je chrám otvorený od 9. do 15.30 hodiny. Keďže až po Veľkej noci sprístupnia verejnosti kryptu a klenotnicu, vstupné neplatíte. Po Veľkonočnom pondelku je vstupné 2 eurá.

Medená koruna na veži

V auguste 150-kilovú medenú korunu pre rekonštrukciu veže chrámu pomocou horolezcov sňali dole. Na zem sa dostala po 105 rokoch. Museli ju ošetriť, rozobrať a nanovo pozlátiť. Reštaurátori pod vedením Ľubomíra Saba tam našli unikátne dokumenty z čias Márie Terézie, dobové noviny z roku 1905, plagát z divadelného predstavenia. Po opravách ich tam vrátili aj s informáciami o súčasných cirkevných hodnostároch a akými opravami prešla.

Organ má spolu 4 500 píšťal

V júni 2010 dostal chrám aj nový organ za milión eur od nemeckého staviteľa Geralda Woelha. Má 4 500 píšťal a plúca tvorí 10 mechov. Telo nástroja je zo smrekového a z dubového dreva. Klávesy vyrobili z ebenu a mamutích kostí. Takmer 20-mesačnú opravu veže Dómu dokončili vlani. Kostol dostal novú fasádu vo farbe svetlého vápenca, opravami prešiel aj krov. Nový vzhľad majú aj ciferníky hodín, pôvodne boli čierne s mosadznými číslicami. Teraz sú biele s čiernymi rímskymi číslicami. Vytvorili ich na základe dobovej fotky z roku 1905.

Bratislavský Dóm sv. Martina oslavuje 560. výročie posvätenia

IVAN MEGO

Plus jeden deň 13/03/2012

Čo sľubujú, že urobia po voľbách

SMER-SD KDĽ SDKÚ SaS MOST-HÍD OBYČAJNÍ ĽUDIA nezávislé osobnosti SNS 99%

Dane a odvody Ste za to, aby boli zachované dve sadzby DPH (10% a 20%) alebo by sa malo na tom niečo zmeniť? Áno, ponecháme zatiaľ súčasný stav Áno, ponecháme súčasný stav Áno, ponecháme súčasný stav Nie, zjednotíme ich na úrovni 19% Áno, ponecháme súčasný stav Áno, ponecháme súčasný stav Áno, ponecháme dve sadzby, sadzbou 10% zdaníme aj potraviny Chceme vyššiu DPH na luxusný tovar (sadzba aspoň 25%)

Ste za to, aby ľudia, ktorí majú príjmy zhruba nad 33-tisíc eur ročne, mali vyššiu sadzbu dane z príjmu? Áno Nie Nie Nie Nie Nie Nie, rovnú daň treba znížiť na 16% Áno, treba viac zdaňovať bohatých

Ste za to, aby živnostníkom zostali paušálne výdavky vo výške 40 percent alebo by sa malo na tom niečo zmeniť? Áno, uvažujeme však o limite na paušálne výdavky a o licenciách. Remeselníci by mali mať 60%. Chceme aj licencie pre živnostníkov. Zatiaľ áno. Treba ponechať 40%, ale najviac do výšky šesť tisíc eur ročne. Treba vytvoriť stabilné prostredie, do ktorého by štát nemal často zasahovať. Zatiaľ ponechať 40% Áno, ale najviac vo výške 250 eur mesačne. Áno

Práca a cesty Ako budete motivovať firmy, ktoré by zamestnávali ľudí do 25 rokov? Doplníme existujúce motivačné nástroje pre firmy a lepšie prepojíme odborné školstvo s praxou. Odvodovými prázdninami na 1 až 3 roky podľa nezamestnanosti v okrese. Neodpovedali. Zmeníme príspevky pre živnostníkov a podporíme neštátne agentúry na sprostredkovanie zamestnania. Neodpovedali. Oslobodením platenia odvodov za absolventov do troch rokov po skončení školy. Znížením odvodov a zrýchlením odpisov zamestnávateľom, ktorí prijímajú absolventov. Podporou stáže. Ak si nenájdu prácu, štát sa o to do pol roka postará, minimálne ich rekvilifikuje.

Dokedy chcete dokončiť DI? To závisí od súťaží. 2017 2018 Čo najskôr 2017 2017 2016 až 2017 : Nevedia

Dôchodky Chcete zmeniť spôsob valorizácie dôchodkov v I. pilieri? Ak áno, ako by sa mal zvyšovať? Áno, napríklad o pevnú sumu rovnakú pre všetkých. Áno, o pevnú sumu v závislosti od rastu životných nákladov. Áno, o dôchodcovskú infláciu. Áno, o pevnú sumu určenú podľa rastu inflácie. Áno, o pevnú sumu. Áno, za rovnaký počet odpracovaných rokov o rovnakú sumu. Áno, vo vzorci treba zohľadniť aj výchovu a starostlivosť o dieťa. Áno, u dôchodcov s najnižšími príjmami má byť vyššia.

Chcete zvýšiť vek odchodu do dôchodku? Ak áno, ako by sa to malo zmeniť? Zatiaľ nie. Nie Áno, chceme ho na-viazať na vek dožitia ktorý sa zvyšuje. Áno, chceme ho naviazať na priemerný vek dožitia. i Nie Nie Nie Nie

Korupcia Ste za to, aby sa znížil počet tajných služieb? Áno, určitú redukciu potrebujú. Áno Asi áno. Áno Áno Neodpovedal Je možné o tom uvažovať v rezorte obrany. Nie sme proti.

Zachováte po nástupe k moci súčasný vyšetrovací tím, ktorý rieši kauzu Gorila? Áno, ak bude mať dobré výsledky. Áno Politici by nemali zasahovať do vyšetrovania. Áno Áno Neodpovedali Politik nemá čo meniť vyšetrovacie tímy. Áno

Justícia Mal by Štefan Harabin ostať predsedom Najvyššieho súdu do konca svojho funkčného obdobia? Áno Nikdy sa ním nemal ani stať. Nikdy sa ním nemal ani stať. Nie Nie Áno, keďže bol riadne zvolený. To sa ale však nemalo stať Áno Justícia nemá dobré meno aj preto, ako Harabin vedie Najvyšší súd.

Mal by prezident čo najskôr vymenovať Jozefa Čentéša za generálneho prokurátora? Prezident má právo sa rozhodnúť, či ho vymenuje. Áno Áno Áno Áno Áno Prezident má právo čakať. Áno

Euro Malo by sa Slovensko vrátiť ku korune? Nie Nie Nie Nie Nie Zatiaľ to nieje aktuálne Úvaha o korune je relevantnou témou Nie

Má EÚ zachraňovať Grécko a súhlasíte s ďalším zvyšovaním pomoci pre zadĺžené krajiny? Len ak budú zodpovedne riešiť svoje problémy a splácať. Grécko sa musí zachraňovať samo, EÚ mu môže

len pomôcť. Zvyšovanie nieje východisko, dôležité je zodpovedné hospodárenie. Nie Áno, ak budú dodržiavať pravidlá Nesúhlasíme so zvyšovaním pomoci krajinám, ktoré nevedia hospodáriť. Nie Za prioritu považujeme zachovanie eura.

Zdravotníctvo Chcete dokončiť transformáciu nemocníc? Nie Áno : Áno Áno, ale inak ako KDĽ, napríklad zamestnanecké akciivky Dôležitá je buď transformácia alebo iné možnosti smerujúce k prehľadnému hospodáreniu. Áno Áno, ale bez možnosti predaja. Nie

Budete presadzovať, aby pohotovosti skrátili svoje ordinačné hodiny? Riešenie predložíme, keď budeme vo vláde. Áno, do 22. hodiny. Vieme si predstaviť, že v nočných hodinách by bola len výjazdová pohotovosť či urgentné príjmy. Nie Áno. Do 22.00. Nie Ak bude zabezpečená dostupná RZP, pohotovostné služby môžu byť do polnoci. Nie

Školstvo Ste za zvýšenie plátov učiteľov, ako to žiadajú -na 1,2-až 1,6-násobok priemerného platu? Áno, postupne, minimálne v čase štyroch rokov. Áno. Podľa vývoja zdrojov v štátnom rozpočte. Áno, musí to sprevádzať aj významná racionalizácia škôl. Zvýšime platy pedagógov z ušetrených prostriedkov. Sme za to, aby bola výška plátov na tej istej úrovni ako v EÚ. Áno Áno, jednoznačne. Áno

Súhlasíte so spolplatnením dennej formy vysokoškolského štúdia? Nie Nie Áno, najmä pre magisterský stupeň. Pre krízu to teraz nenavrhuje. Čiastočne. Zároveň musí vzniknúť funkčný systém štipendií a pôžičiek. Nie Iba ak by bol dostatočný systém štipendií-sociálnych, prosperových. Nie Nie

Cirkev a kultúra Ste za odluku cirkvi od štátu? Po dohode s cirkvami. Musí byť predmetom diskusie medzi štátom a cirkvami. Otázku nepovažujeme za prioritnú. Áno Vzťah štátu a cirkvi dnes nemáme v programe. Nemáme jednoznačnú odpoveď. Nie Nepovažujeme to za podstatný problém.

Ponecháte spojený Rozhlas a televíziu Slovenska? Skôr áno Áno Áno Áno Áno Áno Áno, otázky je spôsob voľby riaditeľa.

SME 10/03/2012

Odborári aj zamestnávateľa už spisujú, čo chcú v programovom vyhlásení

Na príprave programového vyhlásenia vlády by sa mali podieľať aj nestraniční a ľudia z praxe. Smer sľubuje, že slovo dostanú zamestnanci, zamestnávateľa, Združenie miest a obcí Slovenska, ale aj školstvo a cirkvi. Tí si od ponuky sľubujú veľa a už si pripravili konkrétne požiadavky. „Možno to bude prvýkrát, keď ich požiadame, aby sa zúčastnili na príprave takéhoto programu, pretože bude treba prijímať rozhodnutia, ktoré by mali byť o konsente,“ vyhlásil predseda Smeru Robert Fico. Politológ Pavol Marchevský to považuje za zaujímavý experiment, ale pri odhade, aký vplyv budú mať jednotlivé organizácie na programové vyhlásenie, je opatrný. „Robert Fico ako skúsený politik robí často kroky, ktorými chce posilniť pozíciu strany v očiach verejnosti. Ako to však bude v praxi, sa ešte len ukáže. Treba počkať na konkrétne výsledky,“ upozorňuje. Samotné organizácie chcú ponuku využiť. „Očakávame úzku spoluprácu, pretože ekonomická situácia nie je príliš ružová a je potrebné prijímať kvalitné opatrenia,“ reagoval hovorca Republikovej únie zamestnávateľov Martin Hošťák. Únia má už aj konkrétnu predstavu bodov, ktoré by do vládneho programu chcela dostať. „Úlohou číslo jeden bude konsolidácia verejných financií, a teda razantné úsporné opatrenia,“ spresnil Hošťák s tým, že presadzovať by chceli aj spružňovanie pracovnoprávnej legislatívy či zvyšovanie vymožiteľnosti práva. Požiadavky pre novú vládu vypracovali už aj odborári či Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenska. „Vypracovali sme memorandum zamestnávateľov, ktoré rozosielame všetkým parlamentným stranám,“ uviedol generálny sekretár asociácie Oto Nevický. Obsah memoranda zamestnávateľa zverejnia do konca tohto týždňa. „Našou základnou prioritou bude, aby sa pri prijímaní všetkých zákonov, ktoré ovplyvňujú ľudí, bralo do úvahy, aký to má dopad na najslabšie skupiny. Aby platila solidarita medzi chudobnými a bohatými, vzdelanými a menej vzdelanými, celou štruktúrou obyvateľov,“ zhrnul zas možnú účasť na prípade vládneho vyhlásenia Predseda Odborového zväzu KOVO Emil Machyna. Na rokovania so Smerom

sa vopred pripravilo aj Združenie miest a obcí Slovenska. „V prvom rade chceme, aby vláda deklarovala, že považuje miestnu územnú samosprávu za partnera vlády. Očakávame, že zriadi post splnomocnenca pre územnú samosprávu, ktorý bude mať silné a jasné kompetencie na to, aby vytvoril priestor pre uplatňovanie stanovísk a požiadaviek ZMOS v Legislatívnej rade vlády,“ vyhlásil predseda združenia Jozef Dvonč (Smer). Politológ nepredpokladá, že by medzi odborármi a vládou boli konflikty, keďže odborári vyjadrili Smeru aj pred voľbami podporu. „Skôr si myslím, že nasledujúce štyri roky by sa mohli nieť v pomere dobrej symbióze.“ Jedinou výnimkou by podľa neho mohla byť spolupráca s lekármi. „Lekárske odborové združenie ukázalo na konci roka niečo nevidané na slovenskom protestnom nebi, takže to nechávam ako otvorenú otázku,“ vysvetľuje. Veľké očakávania majú aj školskí odborári, ktorí tiež pripravujú spresnenie svojich požiadaviek. Predseda zväzu Pavel Ondek vraví, že kľúčovou požiadavkou bude, aby kabinet do programového vyhlásenia vložil systém postupného navýšenia financií pre školstvo tak, aby sa čo najskôr vyrovnali podielu na hrubom domácom produkte štátov Európskej únie. „Budeme sa zaujímať aj o legislatívne zmeny, napríklad zákon o pedagogických a odborných zamestnancoch považujeme za nedostatočný,“ vysvetľuje Ondek. Predstavitelia katolíckej cirkvi zatiaľ len opatrne vyhlásili, že výsledky volieb rešpektujú a chcú sa ďalej podieľať na dialógu, ktorý s politickými stranami začali pred voľbami. „Budeme presnejší, keď budeme oslovení,“ vyjadril sa hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. Naopak, evanjelici chcú predniesť návrhy na ešte užšiu spoluprácu cirkvi s vládou. „Našou prioritou je, aby bola cirkev aj od štátu hospodársky zabezpečená, aby sme naše nehnuteľnosti a kultúrne pamiatky mohli opravovať aj zo štátnych zdrojov. Vznesieme požiadavku, aby sa dokončili reštitučné nároky cirkvi. Najmä tie, ktoré boli rozhodnuté a neboli vydané,“ odkázal generálny dozorca Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania Pavel Delinga.

Očakávame úzku spoluprácu, pretože ekonomická situácia nie je príliš ružová a je potrebné prijímať kvalitné opatrenia.

Martin Hošťák Republiková únia zamestnávateľov

Peter Kováč, Eva Okoličániová

Pravda 13/03/2012

Zničený exprezident sa utiahol do kláštora

Bývalého nemeckého prezidenta, 52-ročného Christiana Wulffa, ktorý odstúpil z čela štátu pre obvinenia z korupcie, sa niekoľkokrát kritika verejnosti dotkla viac, ako sa predpokladalo. Nielenže počas posledného oficiálneho vystúpenia, verejnej rozlúčky, ktorá sa konala vo štvrtok, bol vychudnutý a pôsobil unavené, ale podľa informácií týždenníka Bild am Sonntag exprezident odišiel na nejaký čas do kláštora. Tam chce regenerovať svoje sily a podrobiť sa zdravotnému vyšetreniu. O ktorý kláštor ide, médiá neuviedli. Christian Wulff je hlboko veriaci katolík a dlhé roky sa angažuje v hnutí Pro Christo. V roku 2007 odcestoval na privátnu audienciu k pápežovi Benediktovi XVI. do Ríma. Wulff rezignoval vo februári pod tlakom veľkej kritiky za získanie výhodného úveru a následné vyhrážanie sa novinárom. Kritika však neustala ani po jeho odchode. Nevôľu časti politikov aj bežných Nemcov vyvolal rozhodnutím prijať tradičný vojenský hold na rozlúčku s úradom. Pre nesúhlas s jeho konaním ceremóniu bojkotovala asi polovica pozvaných hostí vrátane všetkých žijúcich nemeckých exprezidentov. Veľké emócie vyvolalo aj priznanie doživotnej prezidentskej renty Wulffovi, aj keď vo funkcii strávil len 20 mesiacov. Dokopy dostane vyše 190-tisíc eur a k tomu bude mať nárok na kanceláriu s asistentom a služobné auto s vodičom. Podľa nemeckých médií však Wulff s týmito výhodami nemôže počítať. Za ich odobratie sa už postavili odbory aj zástupcovia koalície. Okamžité zastavenie penzie požaduje aj 86 percent Nemcov.

sita, čtk

Pravda 13/03/2012

Život prišiel z vesmíru, potvrdila umelá kométa

Francúzski a nemeckí vedci priniesli ďalšie dôkazy, že život na našej planéte pochádza z vesmíru. Zistili to vďaka umelej komete, ktorú zostrojili v podmienkach panujúcich v kozme. Po niekoľkých dňoch spozorovali, že sa na nej vytvorili základné organické látky, z ktorých môže vzniknúť DNA, oznámil francúzsky výskumný ústav CNRS. Najnovší objav naznačuje, že prvé molekulárne štruktúry života sa vytvorili v medzihviezdnom a kometovom priestore ešte skôr, než sa prostredníctvom padajúcich meteoritov a komét dostali na povrch Zeme. Podarilo sa to dokázať v parížskych laboratóriách, kde vedci vytvorili mimikométu s teplotou mínus 200 stupňov Celzia a vo vzduchoprázdne. Umiestnili na ňu prvky ako fluorid horečnatý, vodu, čpavok a metanol. Tie navyše ožiarili ultrafialovými lúčmi, teda tak, ako by na ne vo voľnom vesmírnom priestore pôsobilo Slnko. Po desiatich dňoch sa na povrchu kométy vytvorilo niekoľko mikrogramov umelých organických látok. Pomocou najmodernejšej techniky výskumníci identifikovali aminokyseliny, ktorých zloženie je základom pre peptidovú nukleovú kyselinu. Tá je zároveň nositeľkou genetickej informácie prakticky všetkých organizmov. Vedci s experimentom začali v súvislosti s misiou Európskej vesmírnej agentúry, ktorá v roku 2004 vyslala do kozmu sondu Rosetta. Časť z nej má koncom roka 2015 pristáť na komete 67P/ČurjumovGerasimenko a preskúmať jej zloženie. Cieľom experimentov francúzskych a nemeckých odborníkov je snaha do istej miery predbehnúť výsledky tejto misie.

(čtk), HN 14/03/2012

Vykopávky odstavili dopravu

ZVOLEN – Vodiči, rátajte s dopravnými obmedzeniami. V dôsledku projektu obnovy a prezentácie archeologických nálezov pri Kostole sv. Alžbety na Námestí SNP do konca júla uzavriete dopravu na Divadelnej ulici a v severnej časti Námestia SNP, zrušia aj zastávku hromadnej dopravy pred obvodným úradom. (sita)

Plus jeden deň 15/03/201

Mexiko sa pripravuje na príchod pápeža

Mexiko sa pripravuje na príchod pápeža. Benedikt XVI. ho navštívi 23. marca. Kedysi bašta katolíckej cirkvi čelí v súčasnosti odlivu veriacich. Práve návšteva pápeža má podporiť Mexičanov, aby nepodliehali skepse z chudoby a násilia, ktoré ovládli krajinu.

Redaktor STV: „Benedikt XVI. príde do Mexika o necelé dva týždne a práce na jeho privítaní sú v plnom prúde. V meste Leon stavajú špeciálne pre túto príležitosť tribúnu, z ktorej pápež odslúži svätú omšu. Na počesť príchodu hlavy katolíckej cirkvi dala diecéza pretaviť aj zvony na miestnom kostole.“

José Guadalupe Rabado, arcibiskup: „Zvony, ktoré tu boli predtým, už nezneli dobre. Teraz ich zavesili nanovo a slávnostne sa rozozvučia až na budúcu nedeľu keď do katedrály vstúpi pápež.“

Redaktor STV: „Mexická katolícka cirkev čelí kritike z Vatikánu, podľa ktorého viera už nehraje v mexickej spoločnosti takú dôležitú funkciu ako v minulosti. Počet ľudí, ktorí sa hlásia ku katolíckej viere, dlhodobo klesá.“

José Guadalupe Rabado, arcibiskup: „To, že katolíkov ubúda, je pravda. Je ich stále menej, pretože spoločnosť je príliš multikultúrna. Nesmieme však zabúdať na to, že 84% Mexičanov sú katolíci a to je viac ako 90 miliónov veriacich.“

Redaktor STV: „Úrady predpokladajú, že návšteva Benedikta XVI. v Mexiku priláka milióny kresťanov. Trojdňovú náboženskú udalosť budú sprevádzať mimoriadne prísne bezpečnostné opatrenia aj pre neutíchajúcu vojnu drogových kartelov.“

Alejandro Ruvalcaba, katolík: „Myslím, že v našom regióne sa vyhneme násilium a ľudia prijímajú túto udalosť pozitívne. Návšteva pápeža je dôležitá nielen duchovne, ale aj ekonomicky.“

Veneralda Valdezová, katolíčka: „Vážim si Benedikta XVI., ale podľa mňa nemá akú charizmu ako mal Ján Pavol II. Už asi nebudeme mať takého pápeža ako bol on.“

Redaktor STV: „Mexiko bude prvá latinskoamerická krajina, ktorú Benedikt XVI. navštívi od nástupu na Petrov stolec. Po návšteve Mexika pápež zamieri na Kubu.“

Tomáš Pilz, STV 1, 12/03/2012

Má vlastnú kolínsku

Pápež si dal namiešať jedinečnú voňavku len pre seba

Zaváňa to márnosťou. Pápež Benedikt XVI. (84) kresťanov vyzýva k skromnosti, no sám si dopraje niektoré svetské pôžitky. Dáva si napríklad šit' na mieru svoje tradičné červené črievce. Najnovšie používa aj kolínsku vodu, ktorú si dal namiešať špeciálne len pre seba.

Britským novinám The Guardian to potvrdila parfumérka Silvana Casoli, ktorá pápežovi voňavku vyrábala. Medzi jej zákazníkov v minulosti patril aj španielsky kráľ Juan Carlos alebo spevácke hviezdy Madonna a Sting. Casoli priznala, že pápež je najlepším klientom, akého doteraz mala, a dohodla sa s ním, že presné zloženie kolínskej uchová v tajnosti. Prezradila však,

že stvorila vôňu „založenú na jeho láske k prírode“ a zmiešala napríklad stopy lípy, železníka či trávy. Ak by ste však chceli voňať prírodou rovnako ako pápež, musíme vás sklamať. „Nikdy nezopakujem taký istý parfum pre žiadneho iného zákazníka,“ hovorí Casoli. Hlava katolíckej cirkvi si taliansku parfumérku všimla po tom, čo pripravila vôňu pre pútnikov v španielskom Santiagu de Compostela. Jej výtvary s názvom Voda viery a Voda nádeje sa miestnym kňazom tak zapáčili, že vzorky poslali až do Vatikánu. Nadšený pápež sa potom rozhodol, že si objedná voňavku, akú nemá nik iný na svete. (Iz)

Plus jeden deň 16/03/2012

SVÄTÝ OTEC: Ovečkám káže vyvoňaný prírodou.

Do záchrany pamiatok vrazí štát 275-tisíc eur

KREMNICA - Postarajú sa o svoje klenoty. Na záchranu kultúrnych pamiatok v Kremnici pôjde tento rok približne 275-tisíc eur. Tieto finančné prostriedky dostane mesto v roku 2012 zo štátneho rozpočtu, dotácia je viazaná na záchranu a obnovu kultúrneho dedičstva. O tom, ktoré pamiatky sa do zoznamu dostali a ktoré si budú musieť na opravu ešte počkať, rozhodli kremnickí mestskí poslanci.

Finančné prostriedky využijú napríklad na obnovu Zechenterovej záhrady, na vypracovanie dokumentácie na záchranu Zechenterovho domu, reštaurátorskú obnovu okien na čelnej fasáde radnice, rekonštrukciu vestibulu radnice či opravu schodov na faru na Štefánikovom námestí. „Poslanci vybrali investičné akcie, ktoré považujeme tento rok za najdôležitejšie,“ povedal Silver Jurtinus z Mestského úradu v Kremnici. Podľa jeho slov najviac finančných prostriedkov z dotácie vynaložia na časť obnovy Zechenterovej záhrady, a to vo výške približne 114-tisíc eur. „Hrubý odhad realizačných nákladov celého projektu obnovy Zechenterovej

záhrady je zhruba 1,6 milióna eur. Tento a budúci rok by z pridelených prostriedkov bola možná výstavba časti detského ihriska s úpravou prilahlých plôch v záhrade,“ dodal Jurtinus, podľa ktorého je v meste oveľa viac pamiatok, ktoré by potrebovali obnovu, ale chýbajú na to finančné prostriedky. (kil, foto fab)

Zechenterov dom 18-tisíc eur
Prostriedky sú určené na projektovú dokumentáciu.

Polovnícka reštaurácia a knižnica 30-tisíc eur Objekt je evidovanou kultúrnou pamiatkou a jeho vlastníkom je mesto. Prostriedky pôjdu na projektovú dokumentáciu.

Schody na faru 12-tisíc eur
Schody pred farou na Štefánikovom námestí zrekonštruujú.

Zechenterova záhrada 114,5-tisíc eur Peniaze pôjdu na výstavbu časti detského ihriska a úpravy prilahlých plôch.

Radnica 76-tisíc eur Vo vestibule radnice znížia podlahu na pôvodnú výšku, vybudujú sklennú predeľovaciu stenu a vymenia okná na čelnej fasáde. **kil, Nový Čas 15/03/2012**

Ako bude vyzerat' súsošie sv. Cyrila, Metoda a Gorazda?

V Bratislave v týchto dňoch vystavili návrhy súsoší sv. Cyrila, Metoda a Gorazda. V Justiniho sieni Primaciálneho paláca otvorili výstavu viac ako dvoch desiatok sóch v zmenšenej veľkosti. Ide o výsledok verejnej anonimnej súťaže na výtvarný návrh súsošia, ktorú vyhlásila Matica slovenská, Rada Konferencie biskupov Slovenska pre vedu, vzdelanie a kultúru a iež Spoločnosť svätého Gorazda.

Bratislava si podľa Matice slovenskej zaslúži dôstojné súsošie solúnskych bratov a Gorazda. Sú to muži, ktorí stáli pri priesečníku našich novodobých dejín.

Marián Tkáč, predseda MS: „Dejiny od roku 863 sa nesú u nás v znamení dvojramenného kríža a Bratislava ako hlavné mesto štátu, ktorý sa k tejto tradícii hlási taký pomník nemal, doteraz ešte stále nemá.“

Redaktor: „Preto bola vyhlásená súťaž. Z 24 návrhov vybrala odborná

porota súťaže anonymne tri najlepšie návrhy, pričom neurčila ich poradie.“

Marián Tkáč, predseda MS: „Ktoré najviac charakterizujú ten duchovný rozmer bratov zo Solúna Cyrila a Metoda ako aj Gorazda, ktorí najlepšie hovoria, že to bola doba, keď Byzancia vládla svetu, keď, keď gotika ešte doznievala.“

Redaktor: „Ich autormi sú Peter Beňo z Lipian, návrh s názvom Proglas, Anton Gabarík z Modry - Rotunda a Ján Leško z Trebišova s názvom Cyril si od neho prevzali diplom a finančnú odmenu vo výške 1 000 eur. Po dopracovaní týchto návrhov vyhlásovatelia súťaže rozhodnú v najbližších dňoch o návrhu, ktorý sa bude realizovať. O zámere vie aj Staré Mesto, no nevidujú žiadnu oficiálnu žiadosť. Rovnako je na tom aj magistrát Bratislavy. O umiestnení monumentu chcú s Maticou slovenskou ešte rokovať.“

Rasťo Iľiev, TV Bratislava, 14/03/2012

Na Slovensku máme mnoho hradov a zámkov

Na Slovensku máme mnoho hradov a zámkov. Môžete ich však vidieť všetky naraz, ako na dlani na jednom mieste. Radnica v Levoči, košické kostoly, alebo Nitriansky hrad stoja len pár metrov od seba.

Toto je Kaplnka sv. Michala v Košiciach. Radnica v Levoči a hneď vedľa Nitriansky hrad. Malé modely originálnych budov. Modelári používajú najrôznejšie materiály. Napríklad strecha tohto kostola je vyrobená z kože. Nájdete tu aj meď, kameň, či mramor.

Miroslav Šabo, modelár: „To sú úplne tenulinké plátky narezané na diamantovom kotúči.“

Urbanova veža, Nitriansky hrad, Kaplnka sv. Michala v Košiciach, alebo Radnica v Levoči sú ako skutočné. Vyrobili ich zo špeciálneho tvrdeného polystyrénu a upravili tak, aby vydržali aj vonku. Modelári sa vyhrajú s každým detailom a keď treba, zoberú do ruky aj skalpel.

Miloš Lukáč, modelár: „Kvôli tomu sme pobehali viac ako 15 tisíc kilometrov po Európe, po rôznych takýchto parkoch, poradiť sa trebárs čo oni robia.“

Redaktorka: „Chodiť po hradoch a zámkoch má v dobrom počasí svoje čaro. Teraz ich ale všetky vidíte pokope.“

Dezider Mészároš, Galéria Mlyny Nitra: „Páči sa nám Slovensko, slovenská architektúra. Našli sme nadšencov, ktorí majú tieto miniatúry už urobené.“

Návštevníci: „Je to úžasné.“

Návštevníci: „Veľa chodíme, cestujeme s deťmi po Slovensku, ako po takýchto pamiatkach a máme možnosť to aj porovnať. Ale je to fakt verná kópia, dá sa povedať.“

Redaktorka: „Všetci, ktorí a modelárstvu venujú hovoria, že je to o trpezlivosti. Jeden z modelárov sa k tejto záľube dostal, keď mal zdravotné problémy. Nemohol chodiť a nemohol sa dostať ani na hrad.“

Dezider Mészároš, Galéria Mlyny Nitra: „Z toho vyšla aj taká idea, teda do tohto všetkého, že aj pre tých nepohyblivých vytvoriť priestor, aby mohli spoznávať to naše Slovensko.“

Dana Brixová, Markíza, 14/03/2012

V umelej kométe vznikli zárodky života

Francúzski vedci v spolupráci s nemeckými kolegami zrejme priniesli nové dôkazy o tom, že život na Zemi pochádza z vesmíru. Vytvorili umelú kométu v podmienkach, ktoré panujú v kozme, a po niekoľkých dňoch zistili, že sa na nej vytvorili základné organické látky, z ktorých môže vzniknúť DNA. Podľa francúzskeho výskumného ústavu CNRS sú potrebné ešte ďalšie výskumy, aby sa tieto dohady potvrdili, no terajšie poznanie naznačuje, že prvé molekulárne štruktúry života sa vytvorili v medzi hviezdnom priestore ešte predtým, ako sa prostredníctvom padajúcich meteoritov a komét dostali na povrch Zeme. Vedci s experimentom začali v súvislosti s misiou Európskej vesmírnej agentúry, ktorá v roku 2004 vyslala do vesmíru sondu Rosetta. Jej subsonda má koncom roku 2015 pristáť na kométe 67P/Čurjumov-Gerasimenko a preskúmať jej zloženie. Cieľom experimentu francúzskych a nemeckých odborníkov je snaha do istej miery predbehať výsledky misie. Vedci vyrobili v parížskych laboratóriách minikométu pri teplote okolo mínus 200 stupňov Celzia a vo vzduchoprázdne. Umiestnili na nej prvky ako fluorid horečnatý, vodu, čpavok a metanol, ktoré navyše ožiarili ultrafialovými lúčmi, teda tak, ako by na ne vo voľnom vesmírnom priestore pôsobilo Slnko. Po desiatich dňoch sa na povrchu minikométy vytvorilo niekoľko mikrogramov organických látok. Pomocou najmodernejšej techniky výskumníci identifikovali 26 druhov aminokyselín, z ktorých jedna obsahuje zloženie, ktoré je základom pre peptidové nukleové kyseliny (PNA), teda predchodcov deoxyribonukleovej kyseliny (DNA), ktorá je nositeľkou genetickej informácie prakticky všetkých organizmov. Prvé aminokyseliny boli zistené na meteoritoch už v 60. rokoch, ale vedci si dlho nebolí istí, či si ich kamene doniesli z vesmíru, alebo sa s nimi dostali do kontaktu až po dopade na Zem.

(AFP, ČTK)

Pravda 15/03/2012

Najmenej 13 mŕtvych má na svedomí sektárske násilie v nigérijskom meste Jos

Viliam Stankay, moderátor STV: „Najmenej 13 mŕtvych má na svedomí sektárske násilie v nigérijskom meste Jos. Nepokoje vypukli po tom, keď údajne islamskí radikáli zaútočili na kresťanský kostol v centre mesta. Zahynuli tam najmenej traja ľudia. Ďalších 10 prišlo o život po následnom vybavovaní si účtov. Jos je najväčším ohniskom napätia medzi kresťanmi a moslimami v Nigérii.“

STV 1, 12/03/2012

V Bratislave možno pribudne socha Cyrila, Metoda Gorazda

V Bratislave možno pribudne ďalšia socha. Tento raz by mala stvárňovať trojicu svätých Cyrila, Metoda a Gorazda. Stále pritom nie je rozhodnuté o osude sochy Márie Terézie, ktorá by sa mala vrátiť na terajšie Námestie Ľudovíta Štúra. Bratislava zároveň pripravuje koncepciu umiestňovania sôch a pamätníkov, ktorá by mala do celého procesu zaviesť poriadok a pravidlá. Pokračuje Marián Kukelka.

Pamätník svätých Cyrila, Metoda a Gorazda plánuje v hlavnom meste osadiť Matice slovenská, v spolupráci s Radou Konferencie biskupov Slovenska pre vedu, vzdelanie a kultúru a Spoločnosťou svätého Gorazda.

Peter Mulík, tajomník Matice slovenskej: „Bratislava, ako hlavné mesto Slovenskej republiky, ktorá sa v preambule svojej ústavy hlási k cyrilometodskej tradícii a nemá nijaký pamätník Cyrila a Metoda monumentálny, tak tá potreba tu je evidentná.“

Marián Kukelka, redaktor: „Pamätník by podľa predbežných plánov mal stáť na Hurbanovom námestí v blízkosti kostola Svätej Trojice už na budúci rok. Jeho financovanie je ale zatiaľ nejasné.“

Peter Mulík, tajomník Matice slovenskej: „Zrejme tam pôjde o viaczdrojové financovanie.“

Marián Kukelka, redaktor: „Žiadosť má na stole už aj magistrát.“

Michal Stuška, hovorca Magistrátu hlavného mesta Bratislavy: „Opakovane sa jej venovala aj poradná komisia pre rozvoj mesta.“

Marián Kukelka, redaktor: „Nie je to však jediná socha, kto-

rá by mala v hlavnom mieste pribudnúť. Bratislavský okrásľovací spolok sa dlhodobo snaží vrátiť pôvodnú jazdeckú sochu Márie Terézie. Projekt však verejnosť, ale i politikov, rozdeľuje. Zatiaľ čo starostka Starého mesta Tatiana Rosová je za, primátor Milan Ftáčnik nesúhlasí. Musel by sa totiž hľadať nový priestor pre súsošie Ľudovíta Štúra. Napriek tomu ale spolok podľa jeho predsedu Maroš Mačuha v realizácii sochy pokračuje.“

Maroš Mačuha, predseda Bratislavského okrásľovacieho spolku: „Začiatkom leta by sme mali mať hotový už kompletný tretinový model, ktorý vlastne umožňuje transport do toho lomu do Kanady a tam následné spracovanie z mramoru. Niekedy v priebehu leta by sa mohlo začať robiť na ozajstnej soche.“

Marián Kukelka, redaktor: „Poriadok v umiestňovaní sôch a pomníkov v Bratislave by mala zaviesť pripravovaná koncepcia, na ktorej sa podieľa aj riaditeľ Mestského ústavu ochrany pamiatok Ivo Štasel.“

Ivo Štasel, riaditeľ Mestského ústavu ochrany pamiatok: „Koncepcia bude obsahovať len také smerné zásady, že povedzme ochranné pásmo jednotlivých artefaktov, aby sa nedostali do prílišnej blízkosti do nejakých protirečení, potom nejaké pomery výškové, mierkové.“

Marián Kukelka, redaktor: „O definitívnom umiestnení sôch a pamätníkov následne rozhodnú mestskí poslanci.“

Rádio Regina, 14/03/2012

Kvôli pápežovi obsadili chrám

Návšteva na Kube. Disidenti žiadajú od Castra schôdzku s Benediktom XVI.

Havana - Trinásť kubánskych disidentov sa v stredu popoludní zabarikádovalo v rímskokatolíckom kostole v centre Havany. Touto akciou si chcú vynútiť stretnutie s pápežom Benediktom XVI. (na snímke), ktorý Kubu navštívi už o dva týždne. „Chceme hovoriť s pápežom a povedať mu, že vláda Fidela a Raúla Castrovcov prepustila len niekoľkých politických väzňov, iní však stále zostávajú vo väzení,“ odkázal cez otvorené okno kostola jeden z účastníkov okupačnej akcie William Cepera, ktorý patrí k malej opozičnej skupine Demokratická strana 30. novembra.

Kritika cirkvi

Skupina odporcov režimu žiada hlavu cirkvi, aby sa prihovarila kubánskym úradom za prepustenie politických väzňov na slobodu. Požaduje i zastavenie represí režimu voči opozícii. Obsadenie chrámu kritizovali ďalší disidenti v krajine. Kubánska katolícka cirkev to odsúdila.

„Protestná akcia je prejavom neúcty voči pápežovi aj bežným katolíkom, ktorí sa chceli v kostole pomodliť. Nikto nemá právo urobiť si z chrámu politické zákopy,“ odkázal disidentom v Havane hovorca tamojšej cirkvi Orlando Marquez. Tí po niekoľkých hodinách kostol opustili po prísluže úradov, že ich požiadavky odkážu pápežovi.

Stretnutie s Castrom

Na najväčšom karibskom ostrove žije takmer šesť miliónov katolíkov, čo sú zhruba tri pätiny tamojšieho obyvateľstva. Pápež Benedikt XVI. by mal Kubu navštíviť 26. až 28. marca. S Raúlom Castrom sa má stretnúť v druhý deň svojej návštevy. Castrova vláda v súvislosti s marcovou návštevou hlavy cirkvi v decembri minulého roka udelila milosť 2 900 kubánskym väzňom. Napriek ich oslobodeniu odborníci nepredpokladajú, že by totalita na ostrove poľavila. „Návšteva pápeža nebude znamenať, že by sa kubánsky režim viac otváral svetu,“ povedala pre HN expertka na Latinskú Ameriku Naďa Závodníková. (og), HN 16/03/2012

Pre RTVS je Tiso záchranca Židov

Reportáž o Jozefovi Tisovi v televíznych správach RTVS vydesila židovskú komunitu. Médium ju obhajuje.

BRATISLAVA. Sedemdesiate tretie výročie od vzniku slovenského štátu si verejnoprávna RTVS pripomenula reportážou, ktorá vtedajšieho prezidenta Jozefa Tisa vykreslila ako záchranca Židov. Televízia v stredajších večerných správach vôbec nespomenula, že Tiso počas druhej svetovej vojny povolil deportácie Židov do pracovných táborov a po vojne ho odsúdili za vojnové zločiny. Redaktor opisoval, ako sa päťdesiat prívržencov Tisa zišlo pri jeho hrobe. Jeden z nich do kamery vrazil, že „pán prezident dával výnimky pre našich židovských spolubratov, čiže zachránil 11 200 židovských spolubratov“. Vzápätí nastrihli vyjadrenie historika Milana Zemka, podľa ktorého tisíc Tisových výnimiek ochránilo päť- až šesťtisíc ľudí.

Zemková chyby nevidí

Do koncentračných táborov vyviezli zo Slovenska okolo 60-tisíc Židov. Prežilo ich zhruba tisíc. „Ide o zásadnú chybu, že informácia o deportáciách nezaznela,“ hodnotí Zemko kvalitu spracovania reportáže. „Sme šokovaní. Nechápeme, ako sa môže takýto nekvalifikovaný šot odvysielat. To ako by ste do príspevku o parížskom Louvri zakomponovali štyri pornografické filmy, lebo sa niekomu páčia,“ reagoval Jaroslav Franek z Ústredného zväzu židovských náboženských obcí na Slovensku. Zvažujú, že na RTVS pošlú sťažnosť. RTVS pod vedením Miloslavy Zemkovej si za príspevkom stojí, tvrdí, že bol vyvážený a nestranný. „Neobhajoval slovenský štát, nešíril a nepropagoval nacizmus,“ napísal hovorca RTVS Richard Šumeghy.

Mária Mihaliková
SME 16/03/2012

Trnavské kaplnky v novom šate

Kaplnky baziliky svätého Mikuláša v Trnave uvidí verejnosť v pôvodnom šate. Reštaurátori im asi vrátia pôvodnú podobu. Dvojmesačný výskum už majú za sebou. Vďaka nemu sa vrátili 500 rokov v čase. Sondy odhalili autentické prvky a výzdobu.

Reštaurátori hovoria o rarite. Gotický interiér v takomto rozsahu v Trnave a v jej okolí zachovaný nie je. Pôvodne sa obávali, že pre neodborné prerábky v minulosti neodhalia viac ako omietkové vrstvy. Sondy však ukázali, že z gotiky sa toho zachovalo oveľa viac.

Dana Zacharová, Krajský pamiatkový úrad Trnava: „Ten obetný stôl, ktorý sa tu nachádza, je vlastne ešte originál gotický.“

Tomáš Kucman, člen reštaurátorského tímu: „Obnova do tej čistej gotickej podoby je možná v južnej podvežovej kaplnke, v súčasnosti je to kaplnka Božieho srdca.“

Redaktorka STV: „Našli v nej aj stredovekú podlahu so zvieracím odkazom na kameni.“

Tomáš Kucman, člen reštaurátorského tímu: „Pri sušení po nej poskákala pes, to sú odtlačky stredovekého psa.“

Redaktorka STV: „Nemenej zaujímavé sú objavy v severnej kaplnke, kde gotiku nahradil barok.“

Tomáš Kucman, člen reštaurátorského tímu: „Rannobaroková štuková výzdoba v tejto kaplnke je príliš hodnotná na to, aby sa odstránila a prezentovala pôvodná gotická výzdoba.“

Redaktorka STV: „Aj tu odhalili odborníci originálne farebné nátery a nástenné maľby anjelov.“

Dana Zacharová, Krajský pamiatkový úrad Trnava: „Po konečnom zreštaurovaní budú návštevníci kostola mať možnosť ako keby na jednom mieste vidieť dva rozdielne stavebné a výtvarné slohy.“

Redaktorka STV: „Kedy kaplnky v autentickej podobe uvidí verejnosť, zatiaľ jasné nie je. Na rade je vypracovanie projektu, chýbajú však peniaze.“

Lucia Máčeková
STV 1, 15/03/2012